

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2005-4-133
Karar Sayısı : 05-52/795-215
Karar Tarihi : 17.8.2005

(Devralma)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Rifki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M. Sıraç ASLAN, Mehmet Akif ERSİN

B. RAPORTÖRLER : Hakan Suat ÖLMEZ, Hakan BİLİR, Kerem TOMUR,
Sezin Elçin CENGİZ, Ayşe Özlem UZUN, Erdem AYGÜN

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

20 : Koçbank A.Ş.
Temsilcileri: Av. Pınar ERYÜREKLİ, Av. Togan TURAN
B Giz Plaza (Maslak Kule) Meydan Sk. No:28 Kat:10
34398 Maslak/İstanbul

D. TARAFLAR

30 : - Koçbank A.Ş.
Barbaros Blv. Morbasan Sk. Koza İş Merkezi C Blk.
34349 Balmumcu Beşiktaş/İstanbul
- Çukurova Holding A.Ş.
Büyükdere Cd. Yapı Kredi Plaza A Blk.
Levent Beşiktaş/İstanbul
- Sınai ve Mali Yatırım Holding A.Ş.
Büyükdere Cd. Yapı Kredi Plaza A Blk. Kat:15
Levent Beşiktaş/İstanbul
- Baytur İnşaat Taahhüt A.Ş.
19 Mayıs Cd. No:34, 34360 Şişli/İstanbul
- Türkiye Genel Sigorta A.Ş.
Meclis-i Mebusan Cd. No:91 Salıpazarı/İstanbul
- Çukurova İthalat ve İhracat Ticaret A.Ş.
Davutpaşa Kışla Yolu Cd. No:34 Topkapı/İstanbul
- Akşam Denizcilik ve Ticaret A.Ş.
Büyükdere Cd. Yapı Kredi Plaza A Blk. Kat:12
Levent Beşiktaş/İstanbul
40 - Interdepo Uluslararası Özel Antrepo İşletmeciliği A.Ş.
Karaca İlyas Girişi Mersin

- 50
- Endüstri Holding A.Ş.
Büyükdere Cd. Yapı Kredi Plaza A Blk. Kat:15
Levent Beşiktaş/İstanbul
 - Ören Denizcilik Nakliyat ve Ticaret A.Ş.
Büyükdere Cd. Yapı Kredi Plaza A Blk. Kat:12
Levent Beşiktaş/İstanbul
 - Çukurova Ziraat Endüstri ve Ticaret A.Ş.
Ankara Asfaltı Yakacık Yan Yolu Üzeri No:25
Kartal/İstanbul
 - Avor İnşaat Gıda Tekstil Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Şenlikköy Mh. Hürriyet Cd. Barış Sk. No:8 Kaytaz Villa
B Blok No:3/3 Florya/İstanbul
 - Barbaros Denizcilik İşletmesi A.Ş.
Büyükdere Cd. Yapı Kredi Plaza A Blk. Kat:12
Levent Beşiktaş/İstanbul
 - Genel Denizcilik Nakliyatı A.Ş.
Büyükdere Cd. Yapı Kredi Plaza A Blk. Kat:12
Levent Beşiktaş/İstanbul
 - Mehmet Emin KARAMEHMET
Büyükdere Cd. Yapı Kredi Plaza A Blk. Kat:12
Levent Beşiktaş/İstanbul
 - Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
Büyükdere Cd. No:143 Esentepe/İstanbul
- 60

70 **E. DOSYA KONUSU: Çukurova Grubu şirketleri ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun Yapı Kredi Bankası A.Ş. (YKB)'de sahip olduğu toplam %57,4 oranındaki hissenin, Koçbank A.Ş. (Koçbank) tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.**

80 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 22.6.2005 tarih, 154 sayı ve 25.7.2005 tarih, 5078 sayı ile giren ve 25.7.2005 tarih, 5079 sayı ve 12.8.2005 tarih, 5668 sayılı yazılarla tamamlanan iki ayrı bildirim üzerine, 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun"un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" in ilgili hükümleri uyarınca düzenlenen 26.7.2005 tarih, 2005-4-133/Öİ.05-K.T. sayılı (4 No'lu Daire) ve 12.8.2005 tarih, 2005-2-61/Öİ-05-H.S.Ö sayılı (2 No'lu Daire) Devralma Ön İnceleme Raporları 15.8.2005 tarih, REK.0.08.00.00-120/247 sayılı ve 15.8.2005 tarih, REK.0.06.00.00-120/96 sayılı Başkanlık önergeleri ile 05/52 sayılı Kurul toplantısında görüşülmüş olup, 05-52/794-M sayılı karar ile birleştirilen iki dosya takiben aynı toplantıda karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Raporlar'da,

- YKB'nin %57,4 oranındaki hissesinin, Koçbank tarafından devralınması işleminin 4054 sayılı Kanun kapsamında olmadığı,

90 - İşlemin sonucu olarak, YKB'nin bağlı ortaklıkları; Yapı Kredi Emeklilik A.Ş., Yapı Kredi Faktoring A.Ş., Yapı Kredi Finansal Kiralama A.O., Yapı Kredi Portföy Yönetimi A.Ş., Yapı Kredi Sigorta A.Ş., Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler A.Ş., A-Tel Pazarlama ve Servis Hizmetleri A.Ş., Digital Platform İletişim Hizmetleri A.Ş. ve Süperonline Uluslararası Elektronik Bilgilendirme ve Haberleşme Hizmetleri A.Ş.'nin kontrolünün Koçbank'a devrine izin verilmesi gerektiği, görüşleri ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Pazar

H.1.1. İlgili Ürün Pazarı

100 YKB ve bağlı ortaklıklarının faaliyet alanları dikkate alınarak, ilgili ürün pazarları "bankacılık pazarı", "finansal hizmetler pazarı", "sigortacılık hizmetleri pazarı", "bireysel emeklilik hizmetleri pazarı", "faktoring hizmetleri pazarı", "finansal kiralama hizmetleri pazarı", "yatırım menkul değerler yönetimi hizmetleri pazarı", "telefon kartı dağıtım pazarı", "sayısal ödemeli yayıncılık pazarı" ve "internet erişim hizmetleri pazarı" olarak belirlenmiştir.

H.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

Dosya mevcudu bilgilere göre, ilgili coğrafi pazar, "Türkiye Cumhuriyeti Sınırları" olarak tespit edilmiştir.

110

H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.2.1. YKB Hisselerinin Devralınması İşleminin Değerlendirilmesi

Bildirim konusu, Koçbank'ın, Çukurova Grubu ve TMSF'nin Yapı Kredi Bankası'ndaki toplam %57.4 oranındaki hissesini devralması işlemine izin verilmesi talebinden ibarettir. Neticede, Koçbank devredilen şirketin kontrolüne sahip olacaktır.

Buna göre, anılan işlem, 1997/1 sayılı Tebliğ'in birleşme ve devralma sayılan hallerin belirlendiği 2. maddesinin (b) bendinde, "*Herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi*" olarak tanımlanan bir devralmadır.

120

Öte yandan, 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesi gereğince "*Bu Tebliğ'in 2. maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma sonucunda birleşme ve devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın %25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmibeş trilyon Türk Lirası (yirmibeş*

05-52/795-215

milyon Yeni Türk Lirası)'nı aşması halinde Rekabet Kurulundan izin almaları zorunludur".

130 Başvuru konusu işleme taraf teşebbüslerin, bankacılık sektörünün toplam aktifleri dikkate alınarak hesaplanan pazar payları toplamı %(...), 2004 yılı ciroları toplamı ise (.....)- YTL.'dir. Bu bilgilere göre, Tebliğ'de düzenlenen ciro eşiği aşılmaktadır.

Ancak, bildirim konu sektörü düzenleyen 4389 sayılı Kanun'un 18. maddesinin birinci fıkrası, *"Türkiye'de faaliyette bulunan bankalardan birinin diğer bir veya birkaç banka ile birleşmesi veya borç, alacak ve mevduatını Türkiye'de faaliyette bulunan diğer bir Bankaya devretmesi, Kurulun iznine bağlıdır.*

140 *Bankaların bu Kanun hükümlerine göre birleşme ve devirlerinde 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile devir ve birleşmeye konu bankaların toplam aktiflerinin sektör içindeki paylarının yüzde yirmiye geçmemesi kaydıyla 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7, 10 ve 11. maddeleri hükümleri uygulanmaz."* şeklinde düzenlenmiştir.

Bildirim konu işlemde, tarafların tüm bankalar içindeki aktif büyüklükleri toplamı %(...) seviyesinde kaldığından, anılan işlemin, 4389 sayılı Kanun'un 18. maddesi gereğince Rekabet Kurulu'ndan izin alınması gerekli bir işlem olmadığı kanaatine varılmıştır.

H.2.2. YKB'nin Kontrolünde Bulunan Şirketlerin Devrine İlişkin Değerlendirme

150 Toplam aktiflerinin sektör içindeki payları %20'yi geçmeyen bankaların birleşme ya da devrinde Rekabet Kurulu iznine gerek olmamakla birlikte; bu işlemler sonucunda, bankaların aktifleri içinde yer alan, bankacılık sektörü dışındaki bağlı ortaklıklarda bir devralmanın gerçekleşmesi ve 1997/1 sayılı Tebliğ'deki eşiklerin aşılması halinde, söz konusu şirketlerin devri Kurulun iznine tabidir.

Bildirimi yapılan devralma neticesinde, Koçbank, çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren 32 şirkette hisse sahibi olacaktır. Taraflar, mezkur işlem dolayısıyla bu şirketlerden 9'unda 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi devralma gerçekleştiği gerekçesiyle bildirimde bulunmuşlardır.

H.2.2.2. Devralan ve Devralınanın Her İkisinin de Faaliyet Gösterdiği Pazarlardaki Bağlı Ortaklıkların Devrine İlişkin Değerlendirme

160 Söz konusu işlem sonucunda YKB'nin bağlı şirketleri Yapı Kredi Sigorta A.Ş., Yapı Kredi Emeklilik A.Ş., Yapı Kredi Faktoring A.Ş., Yapı Kredi Finansal Kiralama A.O., Yapı Kredi Portföy Yönetimi A.Ş., Yapı Kredi Menkul Değerler A.Ş. ve Süperonline Uluslararası Elektronik Bilgilendirme ve Haberleşme Hizmetleri A.Ş.'nin kontrolüne Koçbank sahip olacaktır.

İşlem neticesinde ilgili ürün pazarlarında tarafların toplam pazar payları ve ciroları aşağıdaki gibi olacaktır:

05-52/795-215

- Sigortacılık hizmetleri pazarındaki ciroları (.....)- YTL., pazar payları %(.),
- 170 - bireysel emeklilik hizmetleri pazarındaki ciroları (.....)- YTL., pazar payları %(...) (hayat), %(....) (bireysel emeklilik)
- faktoring hizmetleri pazarındaki ciroları (.....)- YTL, pazar payları %(...),
- finansal kiralama hizmetleri pazarındaki ciroları (.....)- YTL., pazar payları %(.),
- portföy yönetimi hizmetleri pazarındaki ciroları (.....)- YTL. ve pazar payları %(....),
- yatırım menkul değerler yönetimi hizmetleri pazarındaki ciroları (.....)- YTL., pazar payları %(....),
- 180 - internet erişim hizmetleri pazarındaki ciroları (.....)- YTL., pazar payları %(...) (bireysel), %(....) (kurumsal).

Yukarıda yer verilen bilgilere göre, Tebliğ'de düzenlenen ciro eşiği aşıldığından, söz konusu her bir işlem Kurulun iznine tabidir.

- 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinde, bir ya da daha fazla teşebbüsün "*Hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde*" birleşmesi veya bir diğer teşebbüsü devralması hukuka aykırı bulunarak yasaklanmaktadır. İnceleme konusu hisse devri neticesinde "*sigortacılık, "bireysel emeklilik", "faktoring", "finansal kiralama", "portföy yönetimi", "yatırım menkul değerler yönetimi", "bireysel internet erişim hizmetleri" ve "kurumsal internet erişim hizmetleri"*" pazarlarında Koçbank tarafından kontrol edilecek şirketlerin sahip olacağı toplam paylar sırasıyla %(...), %(...), %(...), %(...), %(...), %(...), %(...) ve %(...) olacaktır. Buna göre, anılan pazarların yapısı ve pazara giriş engellerinin bulunmaması da dikkate alındığında anılan pazarlarda rekabetin önemli ölçüde etkilenmeyeceği kanaatine varılmıştır.
- 190

H.2.2.3. YKB'nin Devralanın Faaliyet Göstermediği Pazarlardaki Bağlı Ortaklıklarının Devrine İlişkin Değerlendirme

- Dosya mevcudu bilgilere göre, bildiri yapılan devralma sonucu, YKB'nin bağlı ortaklıkları olan A-Tel Pazarlama ve Servis Hizmetleri A.Ş. (A-Tel) ve Digital Platform İletişim Hizmetleri A.Ş. (Digitürk)'nin kontrolüne de Koçbank sahip olacaktır. Söz konusu kontrol değişikliği nedeniyle, ilgili işlem 1997/1 sayılı Tebliğin 2. maddesi anlamında bir devralma işlemi olarak değerlendirilmiştir.
- 200

H.2.2.3.1. A-Tel'in Devredilmesi İşleminin Değerlendirilmesi

Telefon kartları, Türkiye'deki GSM operatörleri Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. (Turkcell), Telsim Mobil Telekomünikasyon Hizmetleri A.Ş. (Telsim) ve Avea İletişim Hizmetleri A.Ş. (Avea) ile birlikte çalışan firmalar veya bizzat bu operatörler tarafından pazarlanmaktadır. Turkcell, pazarlama açısından bu

05-52/795-215

210 kanallardan her ikisini de kullanırken, Telsim ve Avea telefon kartlarını bir şirket vasıtasıyla pazarlamaktadır.

Turkcell çatısı altındaki aylık kontör satışı tahmini olarak 350.000.000 dakika olup bu rakamın yaklaşık %14'ü devre konu olan ve kontrolü el değiştiren A-Tel Pazarlama ve Servis Hizmetleri A.Ş. (A-Tel) tarafından kaydedilen abonelerdir. 30.6.2005 itibarıyla Turkcell'in 25.600.000 adet abonesi bulunmaktadır. Bunun 20.400.000 adedi faturasız abone olup bu rakam içinde A-Tel'in payı 5.200.000'dir. 31.7.2005 tarihi itibarıyla tahmini olarak Telsim yaklaşık 8.500.000 ve Avea yaklaşık 6.000.000 aboneye sahiptir. Söz konusu verilerden, abone sayıları itibarıyla birinci sırada olan Turkcell'in telefon kartı satışı pazarında da ilk

220 sırada yer alacağı ortaya çıkmaktadır. Bu çerçevede söz konusu işlem Kurulun iznine tabidir.

Bununla birlikte, devralan Koçbank'ın ilgili ürün pazarında faaliyetinin bulunmaması nedeniyle, devir işlemi sonucunda pazarın yapısı değişmeyeceğinden, Kanun'un 7. maddesi anlamında hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesinin söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır.

H.2.2.3.1. Digtürk'ün Devredilmesi İşleminin Değerlendirilmesi

230 Ödemeli sayısal yayıncılık pazarında halihazırda Digtürk'ün yerine getirmekte olduğu hizmetleri tümüyle ikame edebilecek bir teşebbüs bulunmamaktadır. Bunun yanı sıra, Türkiye 1. Futbol Ligi karşılaşmalarının yayın haklarına tek başına sahip olan Digtürk, söz konusu hak sahipliği ile maçlara ilişkin bant ve özet görüntülerin de tek temin kaynağı konumundadır. Bu nedenlerle anılan işlem Kurulun iznine tabidir.

Bununla birlikte, Koç Grubu'nun ödemeli yayın pazarında herhangi bir faaliyetinin bulunmaması sebebiyle devir işlemi, pazarın mevcut yapısında bir değişim yaratmayacağından, YKB'nin Koçbank'a devri neticesinde, Digtürk'ün faaliyet gösterdiği pazarlarda rekabetin önemli ölçüde azaltılması söz konusu değildir.

240 I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

1. Çukurova Grubu şirketlerinin ve TMSF'nin Yapı Kredi Bankası A.Ş.'de sahip olduğu %57,4 oranında hissenin, Koçbank A.Ş. tarafından devralınması işleminin 4389 sayılı "Bankalar Kanunu"nun 18.maddesi uyarınca bankacılık faaliyetleri açısından 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun" kapsamında bir işlem olmadığına;

250 2. Ancak, bu işlem sonucunda Yapı Kredi Bankası A.Ş.'nin aktifinde bulunan iştirak şirketlerinden Yapı Kredi Emeklilik A.Ş., Yapı Kredi Faktoring A.Ş., Yapı Kredi Finansal Kiralama A.O., Yapı Kredi Portföy Yönetimi A.Ş., Yapı Kredi Sigorta A.Ş., Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler A.Ş., A-Tel Pazarlama ve Servis Hizmetleri A.Ş., Digital Platform İletişim Hizmetleri A.Ş. ve Süperonline Uluslararası Elektronik Bilgilendirme ve Haberleşme Hizmetleri A.Ş.'nin

05-52/795-215

kontrolünün de Koçbank A.Ş.'ye devri işleminin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, işlemler sonucunda etkilenen pazarlarda aynı Kanun'un 7. maddesi kapsamında hakim durum yaratılmasının veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına; bu nedenle etkilenen pazarlar itibarıyla söz konusu devir işlemine izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

260